

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№ 25 (93)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
5 липня '19

Ой на Івана, та й на Купала

У ніч з 6 на 7 липня українці відзначатимуть свято Івана Купала. З цим днем пов'язано багато традицій. Дівчата плели вінки з польових квітів і перед заходом сонця збиралися на вигонах біля річок, а потім пускали вінки по воді. Обов'язково розкладали купальське вогнище, яке, за переказами, має велику магічну силу. Через купальське вогнище стрибають усі, проходячи таким чином своєрідний ритуал очищення. Тож вважалося, що коли дівчина та хлопець, які кохають одне одного, взявшись за руки стрибають у парі через вогнище і їхні руки залишаються з'єднаними, то вони, побравшись, все життя проживуть разом.

Вважалося, що у ніч на Івана Купала усі рослини набирають чарівних, лікувальних та цілющих властивостей. Тож будинок обвішували різноманітними оберегами з кропиви, любистку, барвінку, верби, коноплі, полину, які мали захистити оселю від нечисті, яка прокидається цієї ночі і могла вночі завітати до хати.

Цьогорічне святкування Івана Купала в Катеринівській ОТГ відбудеться в Обознівці. Початок дійства 6 липня о 20.00.

Найочікуваніші реформи

На думку українців, першочергово слід провести такі п'ять реформ: антикорупційну, охорони здоров'я, пенсійну та реформу системи соціального захисту, реформу органів правопорядку, люстрацію чиновників. Такі результати показало загальнонаціональне опитування, яке провів фонд «Демократичні ініціативи» разом із соціологічною службою Центру Разумкова з 13 по 20 червня.

Названі реформи вважають нагальними для виконання в усіх регіонах України. Але є й певні регіональні відмінності. У західному регіоні значно більшої ваги надають антикорупційній реформі (76,5%) і реформуванню армії (32%) та порівняно менше – соціальним реформам. А в східному регіоні беззаперечно першість мають соціальні реформи – охорони здоров'я (62%) та пенсійна реформа (58%).

Визначено ставки податків

Минулої п'ятниці відбулася сесія Катеринівської сільської ради. Серед питань, які розглянули депутати, були питання про визначення ставок податків на 2020 рік. Зокрема, затверджено податки на майно в частині

плати за землю на території сільської ради, на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на транспорт, а також єдиний податок. Рішення ради будуть оприлюднені на її офіційному сайті.

Сплачувати єдиний внесок треба

Фізичні особи-підприємці, які не здійснюють підприємницьку діяльність, не подають звітності та мають заборгованість зі сплати єдиного внеску, не звільняються від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. На цьому наголошує Головне

управління Пенсійного фонду в Кіровоградській області і радить з питань обчислення і сплати згаданого внеску, погашення наявної заборгованості, припинення підприємницької діяльності тощо звертатись до органів Державної фіскальної служби за місцем реєстрації.

Нічний тариф не скасовано

Національна комісія, що здійснює державне регулювання в сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), повідомила, що диференційовані за періодами доби тарифи на електроенергію для населення залишаються чинними й після 1 липня нинішнього року.

Про скасування так званого нічного тарифу на електроенергію (удвічі нижчого від денного) в Україні минулого тижня заговори-

ли після того, як відповідну заяву зробив голова правління «Житомиробленерго» Олексій Шекет.

Спростовуючи його заяву, НКРЕКП нагадала, що споживачі, помешкання яких обладнано двозонними лічильниками, з 23-ї до 7-ї години платитимуть, як і раніше, за тарифом, який удвічі нижчий від денного.

Нічого не міняється і для тих, чий помешкання обладнано тризонними лічильниками.

Хочуть з Кропивницьким

Минулого тижня в селищі Новому занепокоїлися чутками про те, що їхні депутати мають намір ухвалити рішення про об'єднання із сусіднім Грузьким Кропивницького району. Обурені новенці прийшли 25 червня до селищної ради. Прибув туди і міський голова Кропивницького Андрій Райкович.

Він наголосив, що селище Нове – це фактично мікрорайон

Кропивницького, нагадав про блага, які має воно завдяки фінансуванню з міського бюджету (до міста й назад новенці їздять на комунальних великогабаритних автобусах, їхні квартири добре опалюються новою котельнею). Андрій Райкович порадив жителям Нового приєднуватися до Кропивницького. Ті сказали, що лише в такому об'єднанні бачать резон.

Проти лихослів'я

У Верховній Раді зареєстровано законопроект про очищення української мови від матюків – «Про протидію лихослів'ю». Автором законодавчої ініціативи «про дематюкацію мови» виступила нардеп Ольга Богомолець. Варто зазначити, що проблема з лихослів'ям назріла давно, адже

матюки вже стали нормою в лексиконі багатьох політиків, чути їх і з екранів телевізорів. У разі прийняття цього законопроекту буде встановлено відповідальність за публічне лихослів'я, вживання нецензурних слів в присутності дітей тощо.

Надія Негода: Без закладу культури села не буде

Надія Негода, художній керівник Олексіївського будинку культури, не може стримати емоцій, розповідаючи про недавній вояж їхніх творчих колективів та солістів на Дев'ятий всеукраїнський фестиваль народної творчості «Червона калина», що проходив у Кривому Розі.

– Я пишаюся нашими дівчатами, адже всі – і тріо «Оберіг», і вокальна група «Берегиня», і солістки Олена Лабунська та Світлана Онойченко – повернулися додому з дипломами, – каже вона і додає, що такий значний успіх – то заслуга і хормейстера Володимира Онойченка, котрий

допоміг підняти на вищий рівень майстерність олексіївських виконавиць.

Закінчення на стор. 3

На знімку: часто Надії Негоді доводиться підвозити дівчаток з Осикуватого, які беруть участь у хореографічному гуртку.

Випустилися перші ліцеїсти

Випускний вечір відбувся минулого тижня в ліцеї Катеринівської сільської ради «Нова школа».

Винуватцями свята були Олександр Ананьєв, Сергій Безлатний, Євгеній Буряк, Нікіта Бутівський, Поліна Драган, Віолетта Коханенко, Дмитро Погорілий, Владислав Головок, Марія Кондратьєва, Олександр Трибой, Іванна Губрій та Станіслав Кошавський, які нинішнього року завершили здобувати середню освіту. З початком дорослого життя їх вітали вчителі та батьки.

«За ці одинадцять років школа стала для мене рідною домівкою, а однокласники – сім'єю», «Минуть роки, а ми не забудемо шкільних вчителів – вимогливих і добрих», «Кожен з нас сумуватиме за безтурботним дитинством», «Ми, бувало, прогулювали уроки,

грали у волейбол, директор нас за це сварила, причому з усмішкою»... З такими словами вчорашні одинадцятикласники прощалися з ліцеєм. Вони дякували вчителям, батькам. За словами директора ліцею Ольги Буряк, атмосфера випускного була настільки щемливою, що дехто з

присутніх не втримав сльозу. «Ви – яскраві, талановиті, зіркові, круті! Нам вас не вистачатиме! Щасливої й легкої дороги, любі наші випускники!», – написала Ольга Буряк на сторінці закладу в фейсбуці.

Віктор ІВАНЕНКО

Про вигадки, платне купання і вигоду від особистого спілкування

Кожен з власного досвіду знає, як буває образливо, коли тебе в чомусь безпідставно звинувачують, тож легко уявити переживання людини, яка постійно щось робить для інших, а про неї поширюють Бог знає що. Хтось вірить вигадці і лінується перевірити, чи відповідає вона дійсності, хтось навмисно поширює її, аби тільки насолити людині.

Якось почув від одного кропивничанина, що на Катеринівському ставку з нього за купання вимагали сплати тридцяти гривень. Я засумнівався – може, й справді встановлено плату, а я не знаю? Вирішив при нагоді уточнити. Тим часом чоловік

назвав автора «дикунського» нововведення – генерального директор АТ «Кіровоградське рудоуправління» Володимира Кухту. Це ще більше мене здивувало, адже знаю, що Володимир Валентинович прихильник того, щоб громадяни могли безперешкодного користуватися водоймами, в тому числі й переданими в оренду. В межах, звичайно, закону.

Все прояснилося швидко, я навіть не встиг завітати до сільської ради. В соцмережах натрапив на публікації невдоволених встановленою платою. Дізнався, що одна жінка навіть зареєструвала електронну петицію на сайті президента про встановлення безкоштовного входу на пляж, що в Катеринівці. В ситуації розбиралися журналісти сайту *Деро.Кропивницький*. Вони встановили, що йдеться про озеро на місці колишнього кар'єру. Два роки тому його було передано в оренду кропивницькій фірмі «Ак-

ваінвестагро», до якої ніякого відношення не має вже згаданий Володимир Кухта. Його підприємство орендує Катеринівський ставок, щоб забезпечити місце-

Як бачимо, ситуація із платою за купання у водоймі трохи заплутана й потребує уточнень та роз'яснень. Було б простіше, якби ставок передала в орен-

вим жителям вільний доступ до водойми, безкоштовне купання та вилов риби.

Чи мала фірма «Акваінвестагро» встановлювати плату за купання? З цим запитанням звернувся до Катеринівської сільської ради, де мені пояснили, що два роки тому озеро на місці кар'єру фірмі передав обласний департамент екології та природних ресурсів. У договорі, зокрема, зазначено, що орендар має «передбачити місця для безоплатного забезпечення права громадян на загальне водокористування в частині задоволення їх потреб (купання, плавання на човнах, любительське і спортивне риболовство тощо). Тобто про обов'язкову плату за купання не йдеться. Це ж нібито підтвердив і керівник фірми Ігор Аніцой, який проте зазначив, що обладнання пляжу потребує догляду, а це передбачає певні витрати на заробітну плату прибиральникам.

ду Катеринівська сільська рада – вона б вимагала від орендаря дотримання умов договору, оперативного реагувала на скарги, а так – маємо те, що маємо.

Та повернімося до того, про що йшлося на початку. Поширення різних вигадок, неперевічених фактів в нашому суспільстві чомусь не вважається аморальним, його майже ніхто не засуджує. А останнім часом набуло популярності ще й з'ясування стосунків через соціальні мережі. Його прихильники не підбирають слів, нерідко вдаються й до матюків, благо не треба своєму опоненту дивитися у вічі. А мета, яка при цьому переслідується, – принизити опонента, похизуватися перед однодумцями. Найдивніше тут те, що так відбувається навіть тоді, коли йдеться про вирішення важливих питань! Та чи не ефективніше було б звернутися до людини напругу? Логіка підказує, що ефективніше.

Валерій М'ЯТОВИЧ

Пішов у вічність Вадим Смотренко

27 червня помер Вадим Смотренко, відомий у Кропивницькому педагог і краєзнавець.

Пам'ятають Вадима Васильовича й у Катеринівці, де він наприкінці 1950-х років починав вчителювати. Ось як він сам кілька років тому розповідав журналістові «Нашої громади» про той час:

«Я саме з армії повернувся. По школах кинувся, а роботи – нема (педінститут я закінчив до служби). Зустрів якимось материну однокурсницю Оксану Сергіївну Руденку, вона працювала в Катеринівці. Та й каже: «Переходь у Катеринівку, у нас є кар'єр – багатий шеф для школи». Я послухався. Влаштувався вчителем трудового навчання. Школа була втиснута у дванадцятиквартирний двоповерховий будинок. Один клас – у спальні, інший – в кухні... А я дуже хотів художню самодіяльність в школі розвинути. Зустрів якимось рудниківського парторга Громова, чоловіка нашої директорші Тетяни Іванівни. Він питає: «Може, щось треба для школи?» Я: «Подаруйте баян, три балалайки, три домри чи мандоліни, три гітари. Хочу створити оркестр народних інструментів». Громов: «Завтра все привезу». А я: «Давайте в урочистій обстановці, при дітях». Так і вийшло. Почав я навчати дітей музиці. Пам'ятаю, Коля був у нас, який грав дуже добре на мандоліні. Усе нам вдавалося. Я потім нажив собі ворогів серед вчителів музики району. Заздрили вони. Зауважу, що музичні інструменти, які подарував нашій школі рудник, – то був не єдиний вияв підтримки нашого закладу з боку цього підприємства. Виручало воно нас повсякчас. І вугілля приве-

зе, і дрова. У Катеринівці я працював кілька років. Потім мене запросили в педінститут».

З 1965 по 1980 рік Вадим Смотренко викладав у Кіровоградському педінституті імені Пушкіна. Він читав лекції з історії давньоруської літератури XVIII століття, викладав курс виразного читання. Студенти його любили. 1979 року за високі результати у науковій підготовці студентів Вадиму Смотренку було присвоєно звання «Відмінник народної освіти УРСР».

Також Вадим Васильович займався краєзнавством, вів радіо- і телепередачі з історії рідного краю. Улюбленою темою Смотренка-краєзнавця було місцеве ковальське мистецтво. Розуміючи, що чимало виробів ковальського мистецтва може не зберегтися для нащадків, Вадим Смотренко створив унікальну колекцію малюнків художньої ковки будинків Єлисаветграда XIX – XX ст., підготував книгу «Художній метал Єлисаветграда», але видати її не вдалося – не знайшлося мецената.

Смотренко був головним консультантом при створенні Віктором Петраковим книжки «Маленький Париж. Єлисаветград в старій открытці», її видано 2004 року в Москві.

Навіть у поважному віці Вадим Васильович проводив екскурсії містом.

Цей день усім запам'ятається надовго

День молоді – одне з найпопулярніших свят в Україні. Минулої неділі в Катеринівській об'єднаній територіальній громаді його відзначили фестивалем «Літо – Молодість – 2019». В програмі були велозаїзд та велозмагання, веселі розваги для дітей, захоплюючий футбольний матч, смачна юшка від затятих рибалок, показові виступи барабанщиків з Олексіївського будинку культури та рою «Борисфен» ліцею

«Нова школа», яскравий концерт від аматорів Центру культури і дозвілля, а також чудовий подарунок від гурту Степдрайв з Попельнастівської ОТГ Олександрійського району. І учасників, і глядачів фестивалю переповнювали позитивні емоції. Цей день запам'ятається їм надовго. Організували фестиваль працівники Центру культури і дозвілля Катеринівської сільради.

Фото із сторінки Олексія Окулова у фейсбуці.

Надія Негода: Без закладу культури села не буде

Закінчення. Початок на стор. 1.

Цьогорічна поїздка на фестивалі до Кривого Рогу для олексіївців – уже друга. Вперше вони побували там два роки тому.

– Дізналися, що є такий всеукраїнський фестиваль, і подумали: а чому б і нам не взяти в ньому участь? – розповідає далі Надія Анатоліївна. – Надіслали до оргкомітету заявку й невдовзі отримали запрошення. Але тоді лише тріо «Оберіг» удостоїлося відзнаки.

Як і попереднього разу, це творче змагання тривало два дні. Чотирнадцять областей представляли сорок колективів і майже тридцять солістів. Олексіївські артистки не загубилися в тому морі талантів, їхня виконавська майстерність сподобалася журі на чолі з професором Київського університету культури і мистецтв Петром Андрійчуком. А нагороди вони отримали з рук відомої популяризаторки народного співу народної артистки України Оксани Пекури.

– Враження від фестивалю залишилися дуже гарні, – продовжує художній керівник. – Добре підготувалися організатори, та й учасники поставилися до своєї участі серйозно – якщо два роки тому в журі були зауваження до якості виконання творів, до костюмів артистів, то цього разу все було майже ідеальним.

Надія Анатоліївна каже, що їхня участь у цьому фестивалі, як і в усіх інших, була б неможливою без підтримки місцевого господарства ПрАТ «Олексіївське», його керівника Віктора Яцканича. Від них вони отримали кошти

на проживання в гостелі. Автобусом їх забезпечила Катеринівська сільська рада.

Нинішнього року артисти з Олексіївки брали участь у фестивалі, який проходив у Помічній, і там теж мали великий успіх у глядачів. Це може свідчити тільки про одне – олексіївський

ремонтники. Вже замінено частину вікон, дверей, невдовзі набагато кращим стане фойє. Надія Анатоліївна сподівається, що нинішнього літа їм вдасться обладнати й клас для занять хореографічного гуртка, брати участь в якому виявляє бажання все більше й більше місцевих

наприклад, керівник хореографічного гуртка Олена Лабунська, їздити до нас аж із Калинівки, роблячи кілька пересадок. Хоча б транспортні витрати компенсувати жінці, адже вона сама виховує двох дітей.

Надія Анатоліївна просить не писати в газеті, що її заробіток такий же, як і в решти працівників, але ж це правда! А коло обов'язків у неї чимале – організовує відпочинок односельчан, відповідає за роботу будинку культури, за збереження матеріальних цінностей, та ще й бере участь у виступах «Берегині». Її робочий час не обмежується часовими рамками, їй не дорікнеш бездіяльністю, байдужістю.

– Знаєте, культура – це моє, – ділиться «секретом» свого відповідального ставлення до роботи Надія Анатоліївна. – Я працювала на різних роботах, зокрема, в бухгалтерії, а коли прийшла сюди, відчувала, що тут можу зробити багато і це мені буде в радість.

Вважає, що потяг до художньої самодіяльності передався їй від батька, Анатолія Сергійовича Марченка, вже покійного.

– У нього був такий музичний слух, що будь-яку мелодію, почути по телевізору, міг відразу ж повторити на гармошці, – додає.

Не приховує: їй працюється легко ще й тому, що завжди відчуває підтримку своєї сестри, Любові Анатоліївни Стогнеєвої, – і тоді, коли та була сільським головою, і тепер, коли виконує обов'язки сільського старости.

– З будь-яким питанням можу звернутися до неї, і вона допоможе його вирішити, – розпові-

дає. – Скажімо, треба замовити костюми для артистів – вона їде зі мною, щоб вибрати найкращі. Немає чим підвезти наших артистів на виступ – сама їм везе. І таких прикладів я можу навести ще чимало. Зараз для неї важливо, щоб ремонтники добре впоралися зі своїм завданням, тому навідується до нас по кілька разів на день. Для неї, як і для мене, важливо, щоб у будинку культури було створено всі умови для гуртківців, учасників художньої самодіяльності, відвідувачів різних заходів.

Серед сьогорішніх пріоритетів моєї співрозмовниці – залучення до культурного життя села дітей та молоді. І не тільки тому, що хтось має прийти на зміну тим, хто нині достойно представляє Олексіївку на різних сценах. Питання значно глибше – збереження села з його традиціями, культурою. Переконана: село існує доти, поки там є не тільки школа, а й заклад культури, який працює на повну силу.

У найближчих планах олексіївських аматорів – підготовка концертної програми для Дня Незалежності. Перед земляками виступлять і тріо, і вокальна група, і солісти та юні танцюристи. Не зважаючи на спекотне літо, на час відпусток, тривають репетиції, тож Надія Негода не сумнівається, що концерт пройде традиційно на найвищому рівні.

Валерій М'ЯТОВИЧ

На знімку: Надія Негода з дипломами, якими олексіївські артисти були нагороджені в Кривому Розі.

осередок культури працює так, як і належить йому працювати. Тут діють гуртки, регулярно проводяться репетиції. Ось і того дня, коли я завітав сюди, тут свою майстерність відтворювали юні танцюристи, готуючись до наступних виступів.

Приємно подивувало й інше – в будинку культури працю-

школярів. Мріє й про нову, професійну апаратуру.

Ще вона хоче, щоб заробітна плата працівників культури була трохи вищою.

– Люди отримують на руки всього по 3300 гривень, – каже. – За нинішньої дорожнечі на предметі першої необхідності, харчі, далеко не кожен погодиться, як,

Про це писала «Зоря комунізму»

За добру роботу – півтунки

Про трудові досягнення механізаторів колгоспу імені Чапаєва розповіла районна газета за 7 грудня 1976 року. Повідомляється, що ремонтна ланка третьої тракторної бригади у складі Д. Савченка, В. Глистога, В. Ілляшенка, М. Товстоного та В. Мурашова перемогла у соціалістичному змаганні з механізаторами Миколаївщини. Зазначається, що переможців нагороджено почесними грамотами та туристичними півтунками.

Відслужили

Наприкінці 1976 року повернулися з військової служби в рідне Грузьке Василь Бордіян, Сергій Сичов, Олександр Чоботар та Василь Ботез. Вони відвідали школу, де зустрілися з учнями та вчителями, розповіли про армійську службу. Про це написала «Зоря комунізму» у випуску за 14 грудня 1976 року. Автор замітки – Юрій Єпур, тодішній вчитель Грузьківської середньої школи.

Новосілля бібліотеки

Наприкінці 1976 року олексіївська бібліотека, очолювана Валентиною Коряк, перебралася у новозбудоване приміщення будинку культури. Про це повідомляється у замітці «Новосілля книг», опублікованій у районній газеті за 20 січня 1977 року (автор – М. Жарун). Зазначається, що «на високих зручних стелажах – 10 тисяч книг», що «є також читальний зал, обладнаний

хорошими меблями, де – великий вибір періодичних видань».

Круїз школярки

Про подорож під час зимових канікул на пароплаві «Адмірал Нахімов» володимирівської школярки Тетяни Ключевої розповіла «Зоря комунізму» за 18 січня 1977 року. «Вона побачила красиві курортні міста Сочі, Сухумі, Батумі, великі порти Чорномор'я Одесу та Севастополь», – йдеться в газеті.

За працю

У січні 1977 року тракторист колгоспу імені Горького Григорій Коханенко отримав медаль «За трудову доблесть». Про це повідомила «Зоря комунізму» за 1 лютого того ж року.

Медаль «За трудову доблесть» – одна з перших нагород в СРСР. Її було засновано 1938 року. Нагороджували нею на підставі указів Президії Верховної Ради СРСР.

Ховався у скирті

Однієї ночі у січні 1977 року в Обознівці обікрали магазин. Зникли пляшки з горілкою, коньяком, виручка. Втрати становили близько трьох тисяч карбованців. Персонал магазину викликав міліцію. Поки міліціонери добиралися в село, обознівські дружинники затримали злодія. Знайшли його в скирті. То був раніш судимий житель селища Нового. Про це повідомляється у газеті за 1 лютого 1977 р. Зазначається, що дружинниками керували голова сільради М. Гребенюк та П. Кавюда, Г. Коваль.

Щоб помідори родили рясно

Щоб мати стабільний урожай помідорів щороку, треба дотримуватися таких правил.

➢ Вирощувати тільки районовані сорти, стійкі до фітофторозу. Не захоплюйтеся імпортним насінням. Зарубіжні селекціонери працюють у двох пріоритетних напрямках: урожайність і товарний вигляд, а стійкості до фітофторозу та смаковим якостям приділяється менше уваги.

➢ Своєчасно обприскувати фунгіцидами. Це не обов'язково має бути бордоська рідина. Не гірші результати можна отримати, застосовуючи такі препарати, як хлорокис міді та полікарбацін. Головне – своєчасно їх застосувати. Бо запізнення навіть на 2 дні може звести нанівець уся працю. А щоб цього не сталося, необхідно щодня уважно оглядати рослини, особливо тоді, коли йдуть затяжні дощі, знижується середньодобова температура. Як тільки з'являться перші ознаки фітофторозу (на деяких рослинах починає в'янути нижнє листя), слід обережно відрізати ножицями уражені місця, винести їх з ділянки і, не гаючи часу, обробити усі рослини – без хімії не обійтись. Якщо літо видалося сухе й спекотне, можна взагалі обійтись без жодного обприскування, а в дощове – іноді й 5 разів.

➢ Правильно готувати робочі розчини. Багато городників припускаються помилки, готуючи розчини «на око», не за інструкцією. Це абсолютно неприпустимо. Ви можете лише зашкодити рослинам, спаливши на них листя.

➢ Значному поширенню фітофторозу запобігають такі агротехнічні заходи:

- незагущеність насаджень (ранні сорти висаджую за схемою 0,5x0,5 м, середні та пізні – 1x1 м);
- обов'язкове пасинкування середніх і пізніх сортів;
- регулярне прикореневе розпушування ґрунту і знищення бур'янів;
- видалення листя, яке не бере участі в процесі фотосинтезу (сухе, уражене хворобами), або закриває плоди від сонця.

Якщо куці помідорів будуть розміщені на достатній відстані від одного, належно освітлені, правильно сформовані (пропасинковані), а ділянка чиста від бур'янів, насадження добре провітрюватимуться, швидше звільнятимуться від зайвої вологи, що створить несприятливі умови для розвитку різних захворювань, зокрема й фітофторозу.

➢ Підживлювати рослини. Деякі фахівці вважають, що в дощове літо слід зменшити кількість підживлень до мінімуму, тому що вони продовжують вегетаційний період, що за несприятливих погодних умов небажано. Краще під час висаджування розсади у відкритий ґрунт покласти в лунки достатню кількість перегною, деревного попелу й суперфосфату з таким розрахунком, щоб поживних речовин вистачило на увесь період росту.

➢ Дбайливо ставитися до рослин. У дощого господаря, який любить землю і працю на ній, кращі результати. І якщо уважно, з любов'ю доглядати за рослинами, вони віддячать за турботу гарним урожаєм.

